

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

Onor. Imhalled Henri Mizzi

Illum 14 ta' Marzu 2025

Nru: 2

Rikors Ġuramentat Nru. 1054/2022

General Cleaners Co. Ltd

v

Indis Malta Ltd

Dahla

1. General Cleaners Co. Ltd ("GC") tghid li tat servizzi ta' tindif lil Indis Malta Ltd ("Indis"), u li ghadha dovuta s-somma ta' €64,313.42 fir-rigward ta' dawn is-servizzi. Qalet, fir-rikors ġuramentat, li din is-somma hi ċerta, likwida u dovuta u għalhekk, apparti li talbet dikjarazzjoni u kundanna ta' ħlas, talbet ukoll li l-kawża titqies u tinqata' mingħajr smigh, skont l-artikoli 167 u ta' warajha tal-Kap. 12. Din it-talba ma ntlaqgħetx, u Indis għalhekk ressqet risposta, ikkonfermata bil-ġuramentat.
2. Fil-qosor, Indis qalet li GC kellha tipprova li kien hemm ftehim dwar is-servizzi li tghid li tat; li GC kellha tressaq prova ta' dak li qiegħda titlob; u li t-talbiet huma mingħajr bażi fil-

fatt u fid-dritt. Fir-rigward tal-fatti allegati minn GC fir-rikors ġuramentat, Indis qalet, fil-qosor, li m'għandhiex referenza, fil-kotba tagħha, għall-fatturi li tagħhom qiegħda titlob ħlas GC; li Indis hi marbuta b'regolamenti li jgħidu kif jista' jsir akkwist ta' servizzi minn entità li taqdi funzjonijiet pubbliċi, u li dawn ma ġewx segwiti; u li d-dokumentazzjoni mressqa hi anomala.

GC naqset milli tipprova l-każ tagħha

3. GC kellha - fid-dawl tad-difiża ta' Indis, u anki fid-dawl tal-fatt li kien hemm, bejn il-partijiet, relazzjonijiet kuntrattwali oħra - tipprova li kien hemm ftehim li jkopri s-servizzi li tgħid li tat lil Indis; li s-servizzi fil-fatt ingħataw; u li l-ħlas mitlub mhux marbut ma' xi kuntrattazzjoni oħra.¹
4. Il-provi ta' GC jikkonsistu f'numru ta' fatturi, jew *invoices* (uħud duplikati, u uħud li jidher li tħallsu),² korrispondenza bil-posta elettronika,³ żewġ *job sheets* maħruġa mhux minn GC imma minn Cleanmasters Company Limited;⁴ *statements*, jew rendikonti;⁵ prova ta' ħlas 'parzjali';⁶ ittri uffiċjali;⁷ żewġ *purchase orders*;⁸ *credit note*;⁹ u x-xhieda ta' Ramon Fenech, li kien jokkupa l-kariga ta' *Works Manager* ma' GC.
5. Fl-eżami tiegħu, is-sur Fenech ippreżenta iktar dokumenti li, flimkien ma dawk imressqa mar-rikors ġuramentat, suppost li juru l-ammont dovut. Qal li GC kienet ressqet żewġ ittri uffiċjali, waħda ta' €15,000, li tħallset, u l-oħra ta' €82,000 li minnha tħallset parti, u li

¹ Kif ser naraw, irriżulta li numru mill-fatturi fil-fatt lanqas ma huma għal servizz ta' tindif: ara paġni 16-21 u 81-91

² Paġni 4-8, 10-11, 13, 15-41, 81-91, 95-114, 118, 120-123, 125-127, 133-148. Dawn ta' l-aħħar jidher li kollha tħallsu.

³ Din il-korrispondenza fiha, fil-parti l-kbira tagħha, sejhiet għal ħlas min-naħa ta' GC. Ftit li xejn hemm talbiet għal servizzi min-naħa ta' GC, kif stqarr li kien hemm is-sur Fenech.

⁴ Paġni 14, 124. In kontro-eżami, is-sur Fenech qal Cleanmasters Company Ltd hi 'sister company' ta' GC (ara paġna 167C fuq wara).

⁵ Paġni, 42-43, 47-49, 73-75, 169-173

⁶ Paġni 44-45. Fil-fatt, kif jidher mid-dokument stess, dawn kienu ħlasijiet ta' fatturi partikolari u identifikati bin-numru tagħhom, aċċettati bħala dovuti minn Indis.

⁷ Paġna 46. Ittra uffiċjali oħra mibgħuta fl-istess jum ma tressqitx minn GC. Minflok tressqet minn Indis.

⁸ Paġni 67-72

⁹ Paġna 80

baqa' l-bilanċ dovut kif mitlub fil-kawża.¹⁰ Dan il-bilanċ donnu hu marbut, b'xi mod, maż-żewġ *purchase orders* li tressqu minnu, iżda mingħajr spjegazzjoni ċara, partikolarment fid-dawl tal-fatt li l-*purchase orders*¹¹ kienu għal ammont ferm inqas minn dak mitlub, u għal żmien determinat. Qal ukoll li kellu hafna emails, preżumibbilment biex jissostanzja dak li, eventwalment, qal waqt il-kontro-eżami, li suppost li kienu jikkonfermaw talba għal kontinwazzjoni tas-servizzi kkuntrattati permezz tal-*purchase orders*; iżda l-emails imressqa, fil-parti l-kbira, ma jikkoroborawx dak li qal.¹²

6. Minn dawn il-provi, la jirriżulta li kien hemm ftehim biex jingħataw servizzi lil hinn minn dak kuntrattat permezz tal-*purchase orders*; u lanqas li s-servizzi ngħataw. Ma hemm xejn li juri li Indis talbet jew aċċettat li jiġu mogħtija servizzi minn GC għajr dawk li talbet u li hemm qbil li, għalihom, sar il-ħlas relattiv.¹³
7. Lanqas hemm il-prova li s-servizz li għalih qed jintalab il-ħlas ingħata. Għalkemm, fil-kontro-eżami, is-sur Fenech jgħid li kien hemm *job sheets* għas-servizzi, jew korrispondenza li turi li tali servizzi ntalbu u xi forma ta' konferma oħra li ngħataw, GC ma ressqithomx fl-istadju tal-provi tagħha. Kif rajna, ressqet biss żewġ *job sheets*; l-ebda waħda minnhom maħruġa minn GC u aċċettata minn Indis; u mingħajr ma hemm ebda indikazzjoni ta' kif dawn il-*job sheets* huma marbuta ma' fatturi partikolari.
8. Dan hu biżżejjed biex it-talbiet sostantivi jiġu miċhuda, bħala mhux ippruvati.

¹⁰ Paġna 65 fuq wara. Fil-fatt l-ittri uffiċjali kienu għal €15,997.05 (Dok X imressaq minn Indis, paġna 54) u €82,099.82. Il-kontro-eżami tas-sur Fenech ma tantx tefa' dawl fuq il-kwistjoni, għaliex l-iktar li qal kien li ma jiftakarx u li ma jafx id-dettalji.

¹¹ Paġni 67-72. Ara paġna 63 (fuq wara).

¹² Ara, pereżempju, l-emails f'paġna 92, 115, 128-132, li juru biss li GC kienet qiegħda titlob ħlas. Ara iżda l-emails f'paġna 117 u 119, fejn hemm indikazzjoni li Indis kienet qiegħda titlob li jsir xogħol; iżda s-sur Fenech ma spjegax dawn l-emails ma liema fatturi huma marbuta, u jekk kienux koperti mill-*purchase orders*.

¹³ Dawn is-servizzi, għal tindif, kienu koperti biżżejjed *purchase orders* li tagħhom hemm kopji f'paġni 67-72; kien hemm ukoll servizzi oħra – għal *mobile offices* u *toilets* – li ma jidhrux li huma servizzi ta' tindif: ara paġni 16-21 u 81-91; ara ukoll affidavit ta' Keith Buttigieg, paġni 175-176, fejn hemm indikati l-ordnijiet li saru u l-ħlasijiet kontribom.

Il-prova mressqa minn Indis

9. Barra minn hekk, xehed għal Indis, Keith Buttigieg, li fl-2016 kien *head* fl-uffiċju tal-*procurement* u fl-2021 lahaq prinċipal.¹⁴
10. Spjega kif GC tiegħu sehem f'diversi sejhiet għal offerti mahruġa minn Indis, u li kemm-il darba kienu *preferred bidders*.¹⁵ Meta qies it-talba ta' GC, sab li kien hemm iż-żewġ *purchase orders* li ġa ssemmew. Ix-xogħol skont dawn il-*purchase orders* jidher li tħallas, iżda fir-rigward tat-tieni wiehed jidher li GC kienet qiegħda titlob hlas għal xogħol żejjed, imma dwar dan ma kienx hemm qbil. Dan, skont ma qal is-sur Buttigieg, kien għaliex biex Indis tapprova hlasijiet għal servizzi żejda, kien hemm bżonn ta' l-awtorizzazzjoni tal-Indis; u li Indis

‘ma [għandha] l-ebda rekord ta’ *job sheets* iffirmati mill-INDIS sabiex nikkonfermaw li dan ix-xogħol sarx verament’.¹⁶

11. Is-sur Buttigieg spjega ukoll li
- a. numru ta' fatturi għandhom x'jaqsmu ma' kuntrattazzjoni separata (ara iktar 'l fuq), u tħallsu; u
 - b. “diffiċli tiddeċifra għal liema kuntratti qed jirreferu ċerta *invoices* ... għax ma juru ebda rabta ma' kuntratt jew *purchase orders* ... ma nistax nikkonferma li General Cleaners qatt tqabbdet biex tagħmel ix-xogħol li qed jirreferu għalih ...”
12. Jekk GC halltet il-pretensjoni għal servizzi ta' tindif (li għalihom qed jintalab il-hlas) ma' servizzi ohra; jekk talbet hlas għal servizzi ġa mħallsa; u jekk (anki minhabba f'hekk) kien diffiċli għal Indis biex tifhem il-pretensjoni ta' GC, għall-qorti dan l-eżerċizzju għandu mill-impossibbli. Id-dritt ta' parti li jkollha smiġh xieraq hu mibni fuq il-premessa li l-parti

¹⁴ Affidavit, paġni, 175-176. Hemm ukoll il-kontro-eżami tas-sur Fenech li, jekk inhu possibbli, dgħajjed iktar ix-xhieda tiegħu. Billi l-każ ta' GC hu tant fjakk, il-qorti ma jidhrilhiex li għandha l-htieġa li teżamina l-kontro-eżami ukoll.

¹⁵ Donnu ried jgħid li, fil-fatt, GC kienu magħzula.

¹⁶ Affidavit, para. 5, paġna 176

tressaq il-provi meħtieġa u li tfiehem il-każ tagħha kemm lill-kontroparti, u kif ukoll lill-qorti. GC ma għamlet l-ebda minnhom.

13. Fl-aħħar jiġi osservat li GC għażlet li ma tagħmilx kontro-eżami tas-sur Buttigieg, bil-konsegwenzi li tali għażla ġġib magħha.¹⁷

Deċiżjoni

Għal dawn ir-raġunijiet, il-qorti tiċċad it-tieni u t-tielet talba ta' GC, bl-ispejjeż kontra tagħha.

Henri Mizzi
Imħallef

Tristan Duca
Deputat Registratur

¹⁷ Ara 375/2019, *Christopher Mifsud v Carmelo Bianco et noe*, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, deċ. 10 ta' Diċembru 2020 għal diskussjoni dwar il-bażi tal-applikazzjoni ta' din id-dottrina fil-ġurisprudenza tagħna (paġ. xi)